Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή III (2026)

ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 5ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α.Διαστήματα:

Αναγνώριση 3ης μ

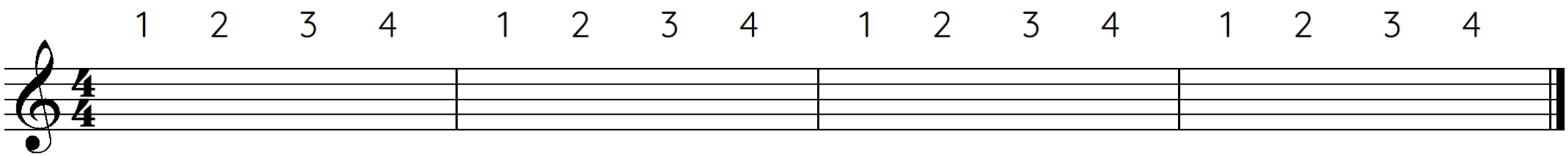

1β.Διαστήματα:

Αναγνώριση 3ης μ

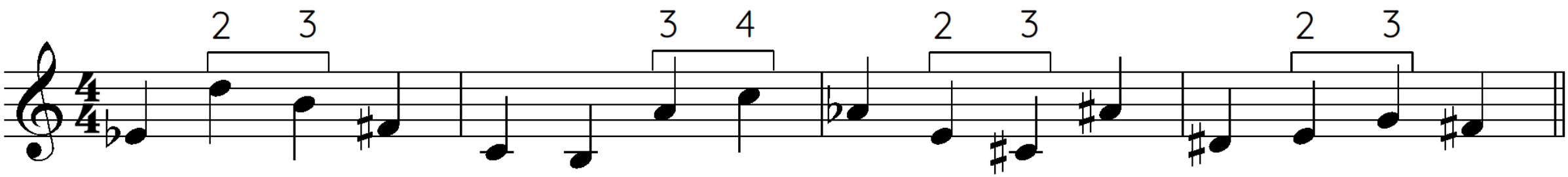

2α.Συγχορδίες: Δομή τρίφωνων συγχορδιών (Μ, Ε, ε, Α)

Ευθεία κατάσταση:	Α' αναστροφή:	Β' αναστροφή:
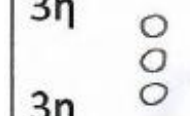		

Μείζ. 5 3	Μείζ. 6 3	Μείζ. 6 4	Ελάσ. 5 3	Ελάσ. 6 3	Ελάσ. 6 4	ελατ. 5 3	ελατ. 6 3	ελατ. 6 4	Αυξ. 5 3	Αυξ. 6 3	Αυξ. 6 4
3μ 3Μ	**4Κ 3μ**	**3Μ 4Κ**	**3Μ 3μ**	**4Κ 3Μ**	**3μ 4Κ**	**3μ 3μ**	**4Α 3μ**	**3μ 4Α**	**3Μ 3Μ**	**4ε 3Μ**	**3Μ 4ε**

2β.Συγχορδίες: Δομή τρίφωνων συγχορδιών (Μ, Ε, ε, Α)
Τραγούδι από κοινή βάση (λαb/σολ#)

ΤΡΙΦΩΝΕΣ:

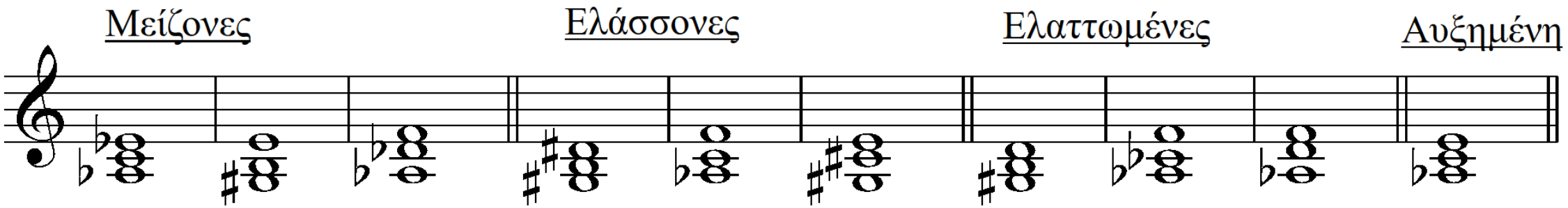

2γ.Συγχορδίες: Δομή τρίφωνων συγχορδιών (Μ, Ε, ε, Α)
Τραγούδι από κοινή βάση (λαb/σολ#)
(Πρβλ. σημειώσεις σελ.16)

ΤΡΙΦΩΝΕΣ:

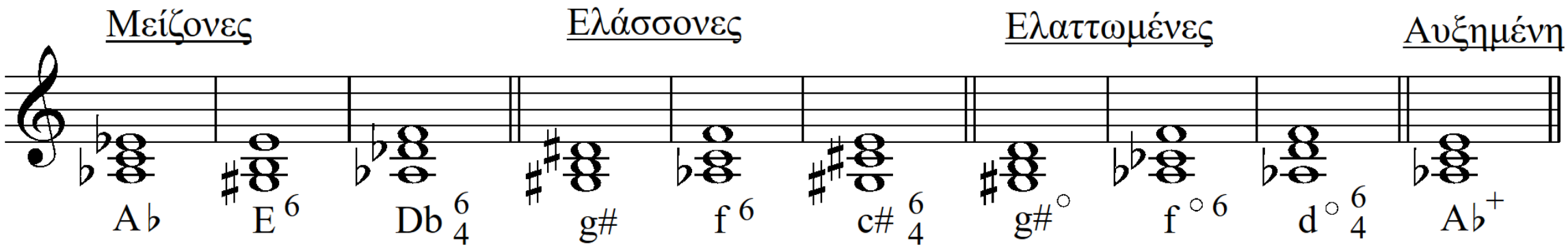

2δ.Συγχορδίες: Τετράφωνες (ΜΜ, Μμ, Εμ, εμ, εε)
Τραγούδι από κοινή βάση (λαb/σολ#)
(Πρβλ. σημειώσεις σελ.17)

ΤΕΤΡΑΦΩΝΕΣ:

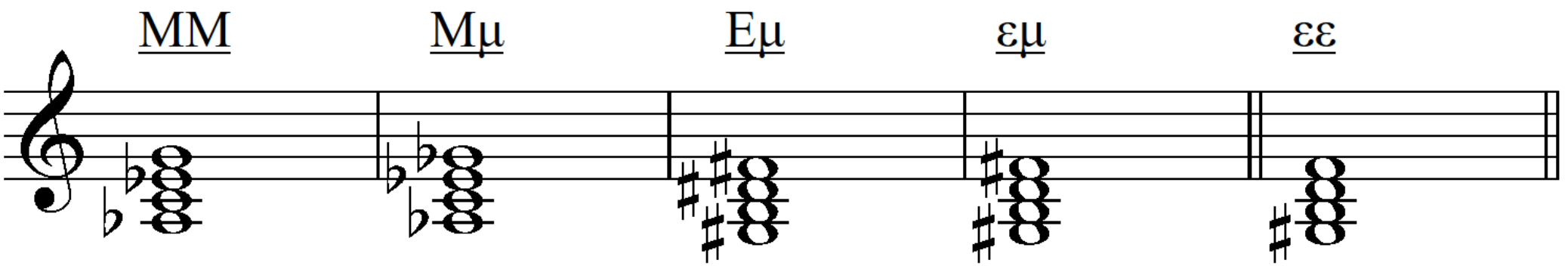

2ε.Συγχορδίες: Τετράφωνες (ΜΜ, Μμ, Εμ, εμ, εε)
Τραγούδι από κοινή βάση (λαb/σολ#)
(Πρβλ. σημειώσεις σελ.17)

ΤΕΤΡΑΦΩΝΕΣ:

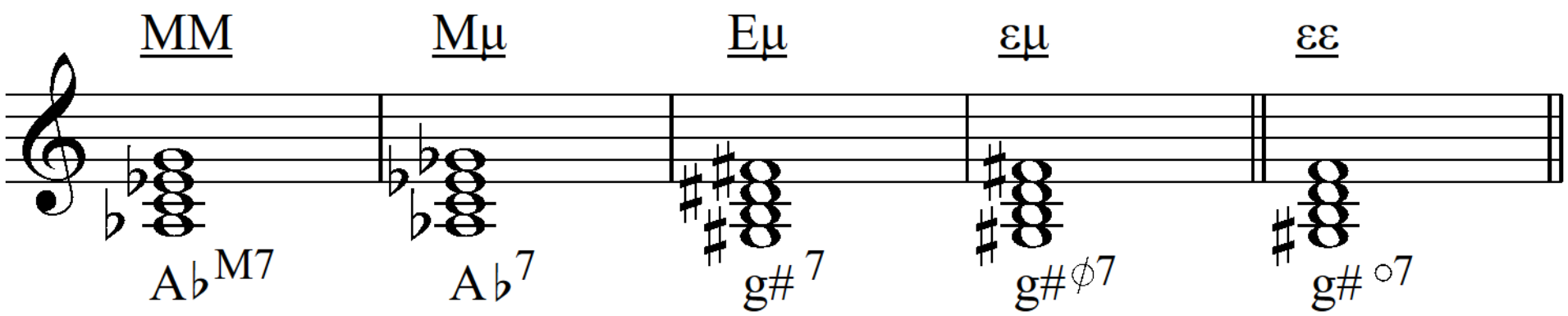

2στ.Συγχορδίες: Άμεση ακουστική αναγνώριση (προφορική) τετράφωνων συγχορδιών

ΜΜ (‘jazz’)

Μμ (V)

Εμ (‘απαλή’/‘soft’)

εμ (‘Wagner’/‘Debussy’)

εε (‘σύγχυση’/‘απειλή’)

3.Μελωδικό σολφέζ (αρπίσματα τετράφωνων συγχορδιών στο ρεπερτόριο)
(Σημειώσεις σ.6)

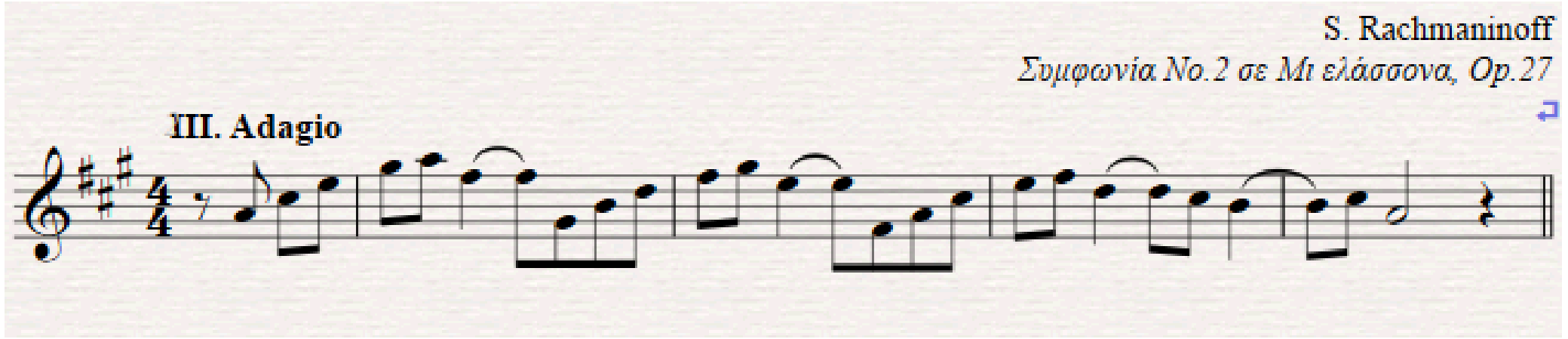

https://www.youtube.com/watch?v=QNRxHyZDU-Q&ab_channel=whiteocean78

https://www.youtube.com/watch?v=V6zJYzkAhcw&ab_channel=RomanP

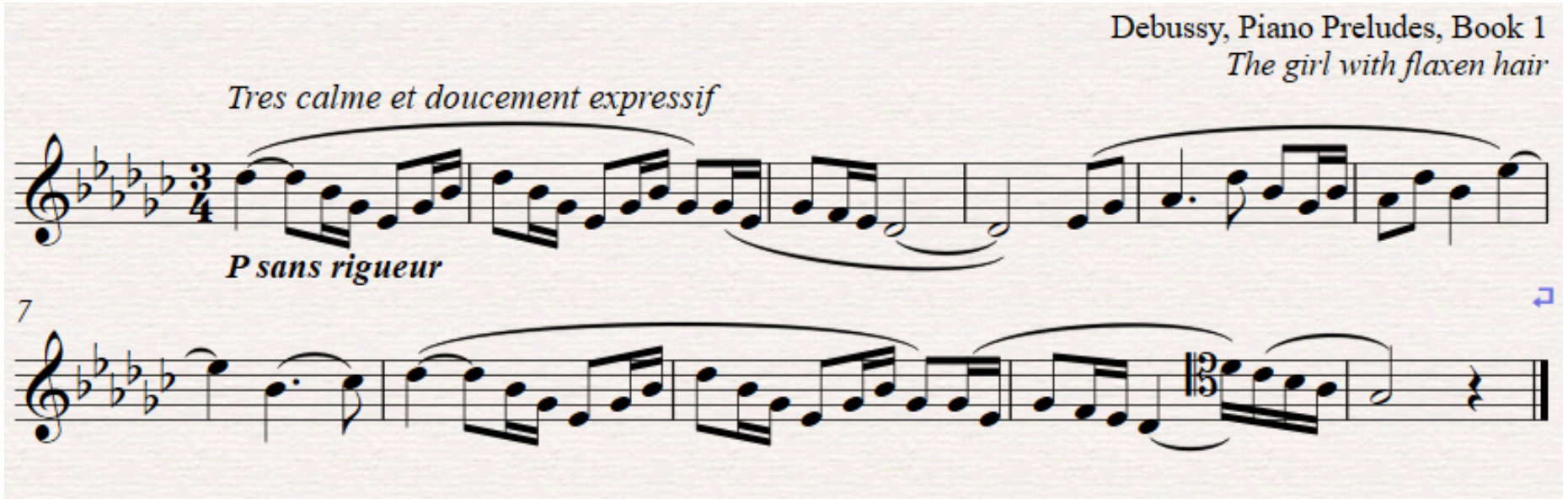

https://www.youtube.com/watch?v=KYLjHziapRs

4α.Ακουστική αναγνώριση σε ρεπερτόριο τονικοποιημένων βαθμίδων: V, ii, vi, IV (μείζονα), III, VII (ελάσσονα)

ABBA: *Happy New Year* (1980), ρεφραίν

V/V: 4 → 4# → 5

V/ii: 1 → 1# → 2

V/vi: 5 → 5# → 6

V/IV: 1 → 1 → 4

ή

1 → 7b → 6

https://www.youtube.com/watch?v=3Uo0JAUWijM, περ.45''-1':05''

4β.ABBA: *Happy New Year* (1980), ρεφραίν

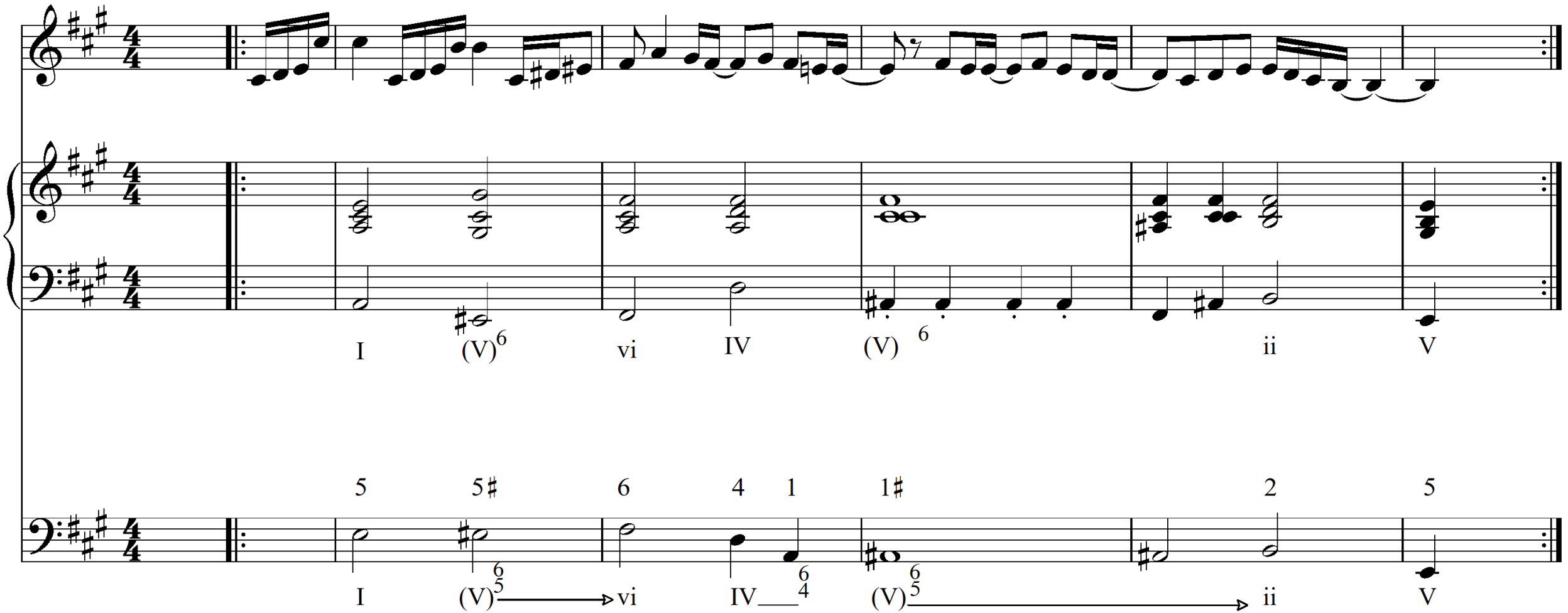

https://www.youtube.com/watch?v=3Uo0JAUWijM, περ.45''-1':05''

4γ.Αρμονία:
(Σημειώσεις σελ.4)
(Ενας άλλος τύπος παρενθετικής δεσπόζουσας)

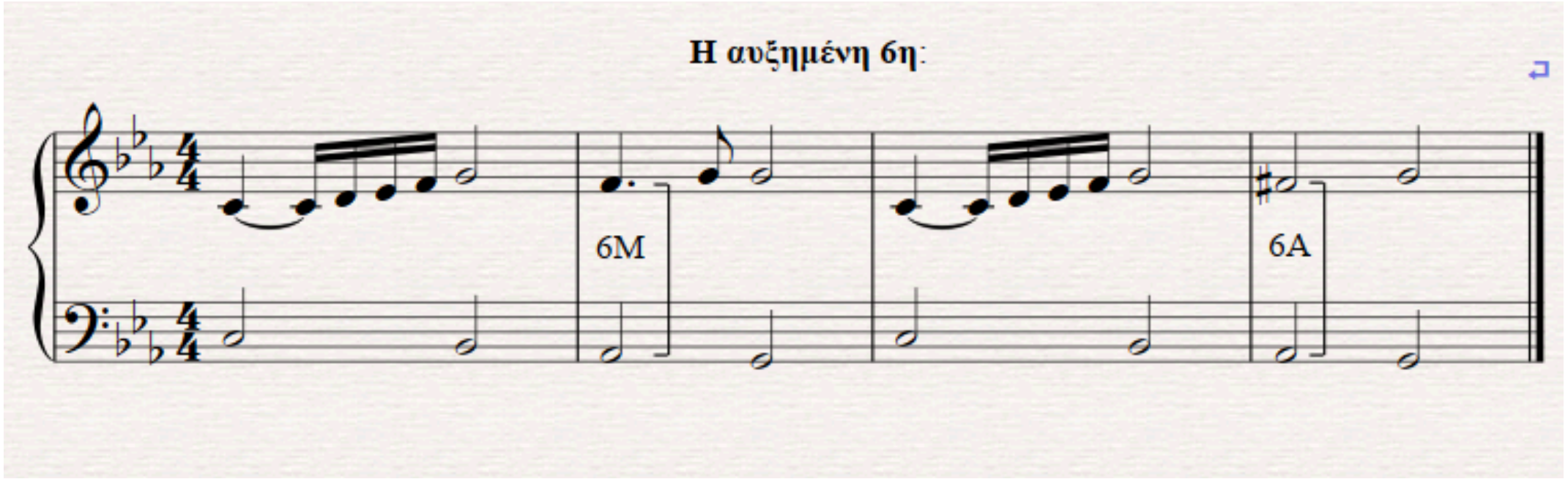

4δ.Αρμονία
(Σημειώσεις σελ.23)

Διαδοχές για τραγούδι (αρπίσματα):

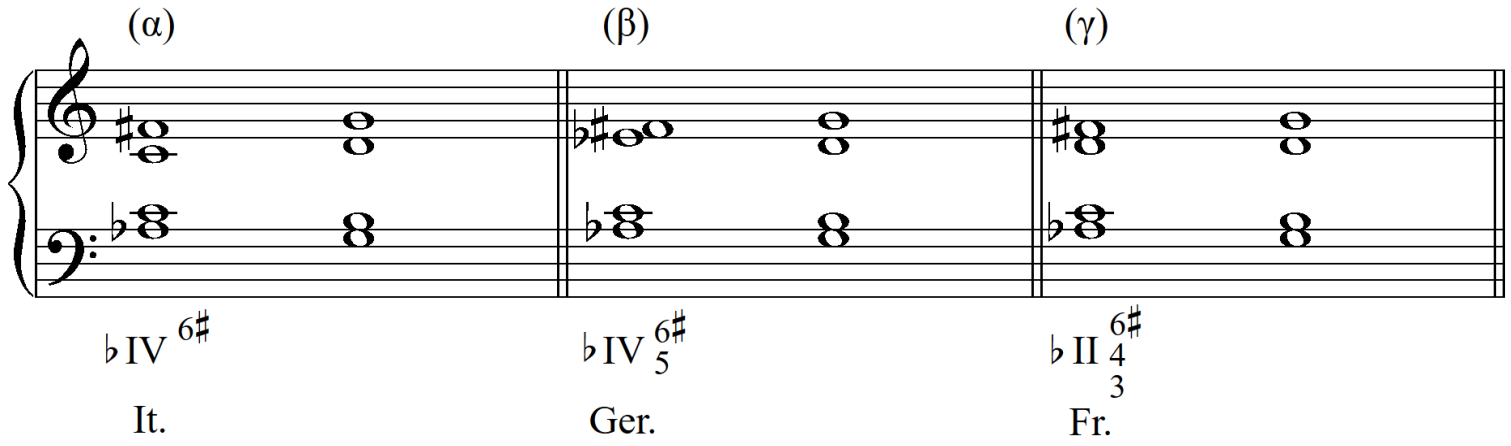

Διαδοχές για τραγούδι (τετράφωνο):

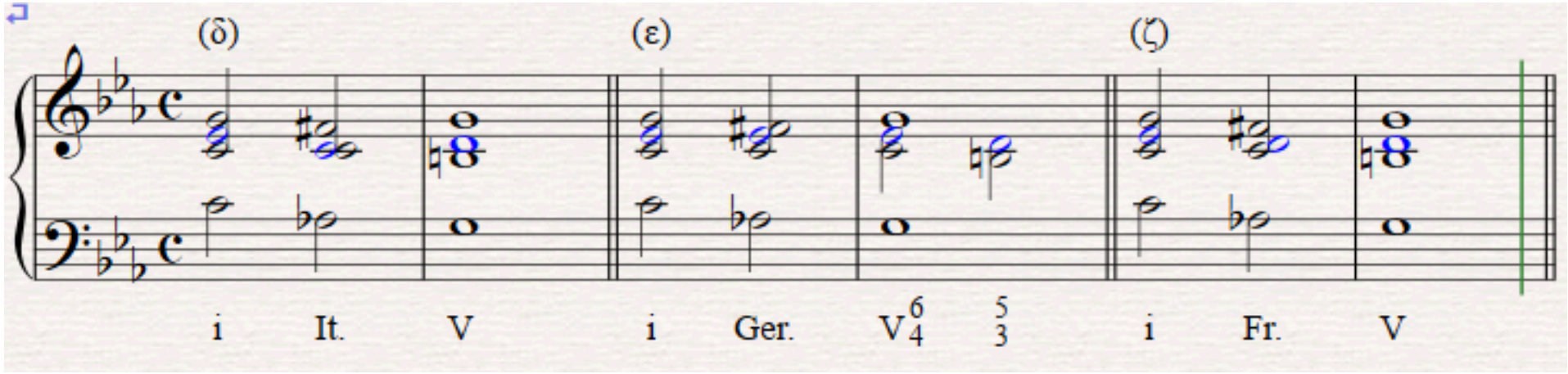

4ε.Αρμονία:
Συγχορδία αυξημένης 6ης (‘γερμανική’) στο ρεπερτόριο

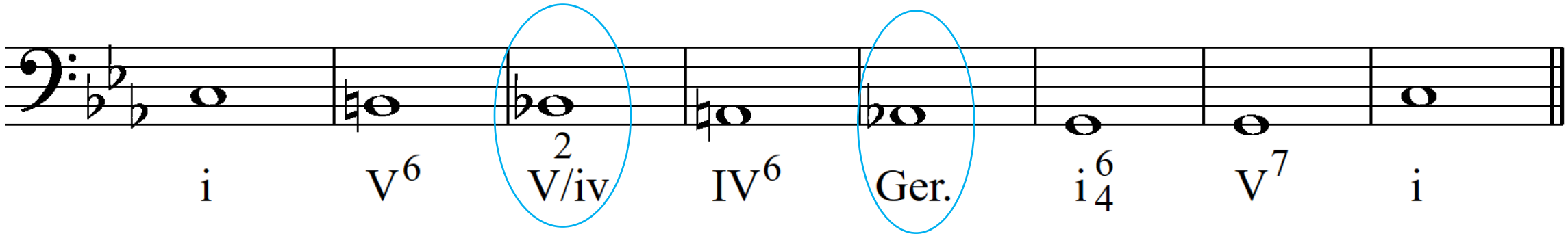

https://www.youtube.com/watch?v=nA0cCarOf54

Πιανίστας: György Cziffra

4στ.Αρμονία:
Συγχορδίες αυξημένης 6ης: Παραδείγματα ρεπερτορίου

Beethoven,
32 Variations in C minor for piano (1806)
(Νότες αριστερού χεριού)

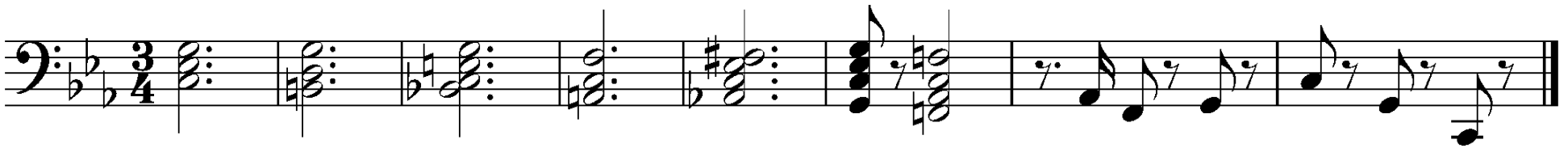

https://www.youtube.com/watch?v=nA0cCarOf54
Πιανίστας: György Cziffra

https://www.youtube.com/watch?v=0y1ntDP07rM
Saint Saens: *Carnival of the Animals - Pianistes*
Andre Previn, Pittsburgh Symphony Orchestra
Piano: Joseph Villa and Patricia Prattis Jennings

4ζ.Γερμανική
vs
(V)N

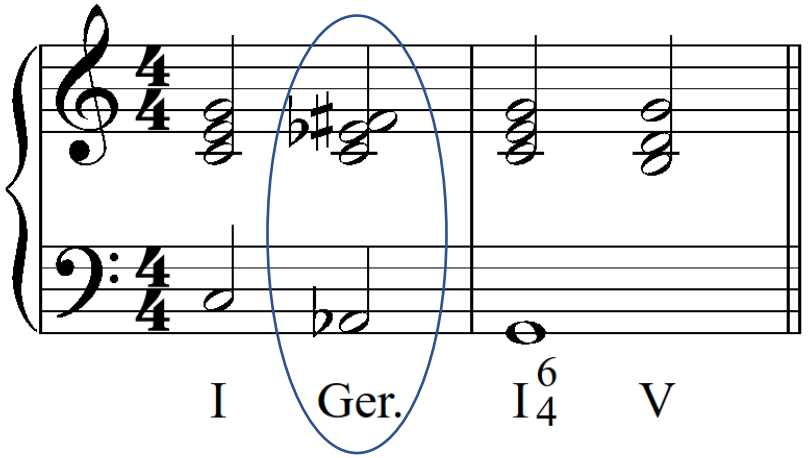

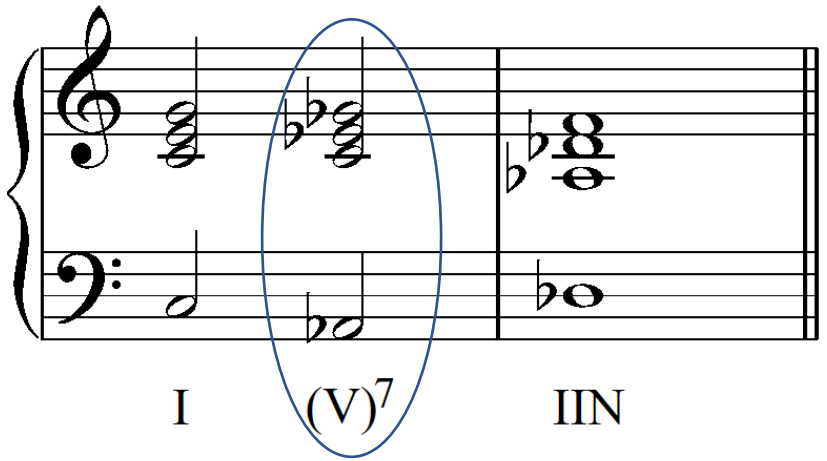

5α.Ρυθμός: Πεντάηχα – βασικοί ρυθμοί
(Σημειώσεις σελ.40)

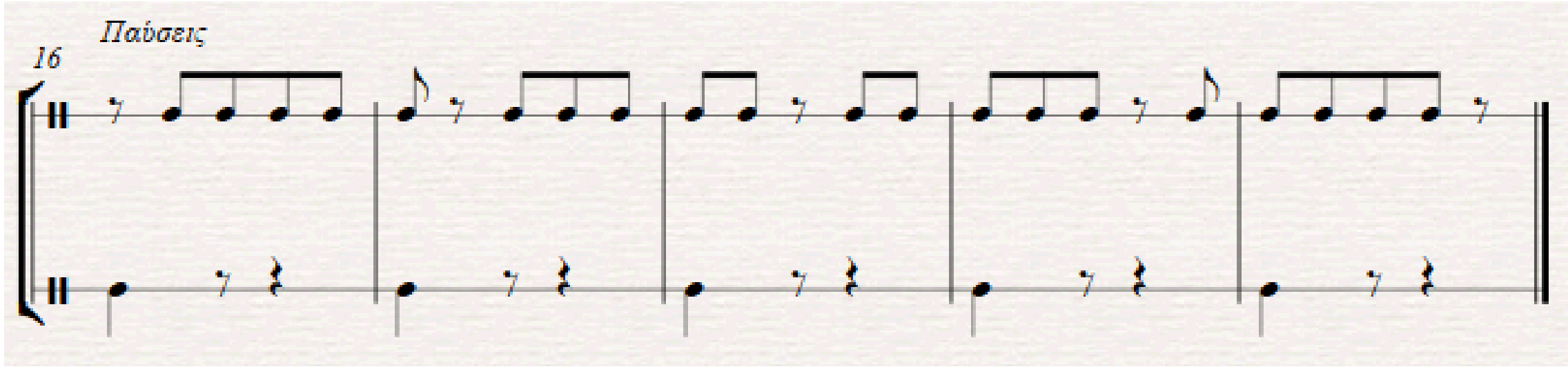

5β. Ρυθμός: Boettger, Άσκηση 148. Πεντάηχα: παύσεις
(Σημειώσεις σελ.43).

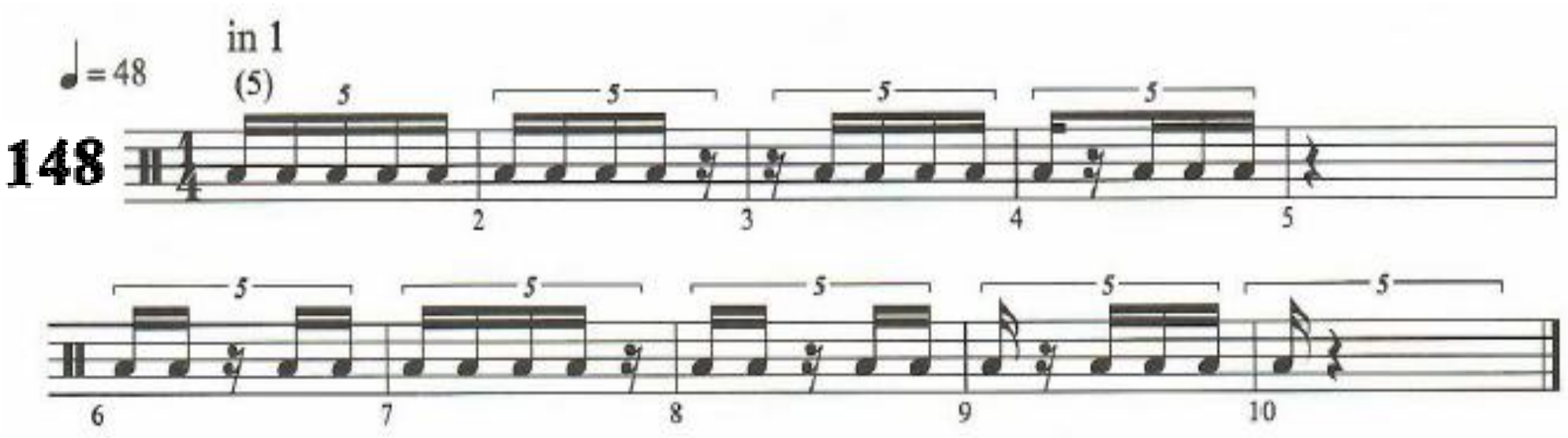

5γ. Ρυθμός: Boettger, Άσκηση 152: Παραλλαγές πεντάηχου. Ρυθμικό σολφέζ (Τέταρτο=41)
(Προτεινόμενη ομαδοποίηση: μμ.1-2: 3+2, μμ. 3-5: 2+3)
(Σημειώσεις σελ. 44)

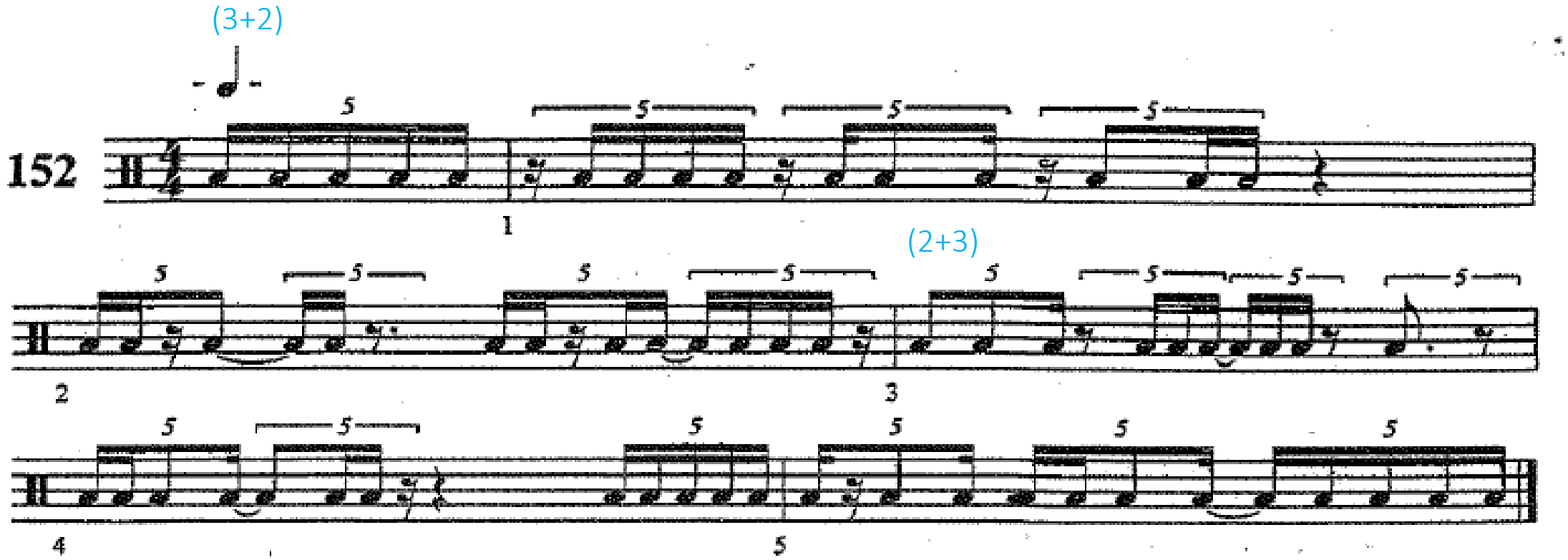

5δ. Ρυθμός: 2:5
Εντοπισμός της μέσης 5 παλμών

5ε. Ρυθμός: 2:5

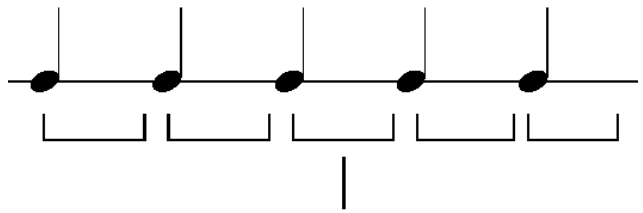

5στ. Ρυθμός: Σχέση 2:5 – ανάγνωση & εξοικείωση με τον πολυρυθμό
(Σημειώσεις σελ.41)

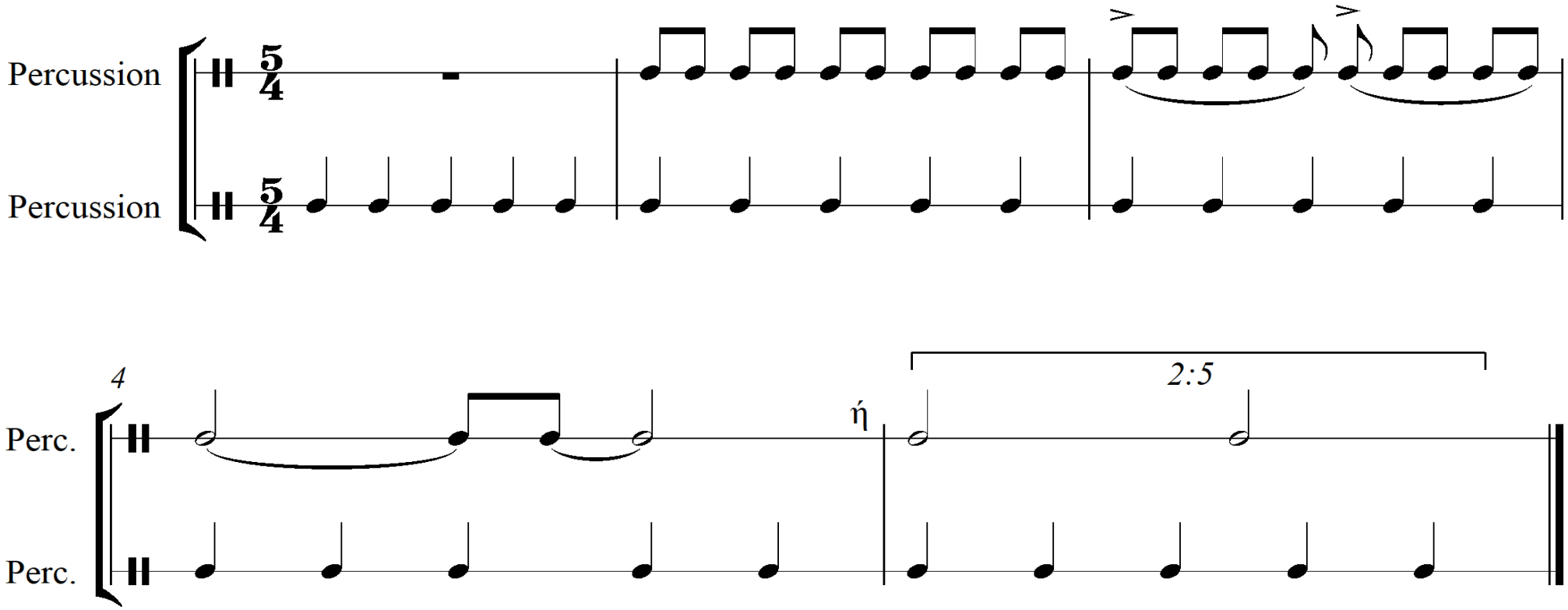

5ζ. Ρυθμός: Boettger, Άσκηση 422: Ρυθμικό σολφέζ (Σημειώσεις σελ.44)

Διεύθυνση πενταμερούς μέτρου
(Εισαγωγή Boettger):

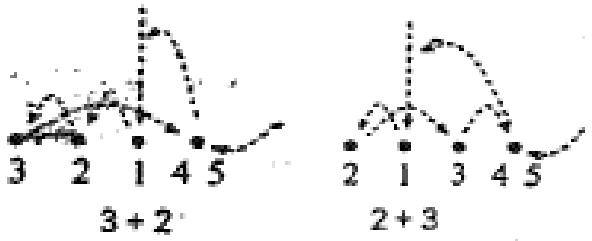

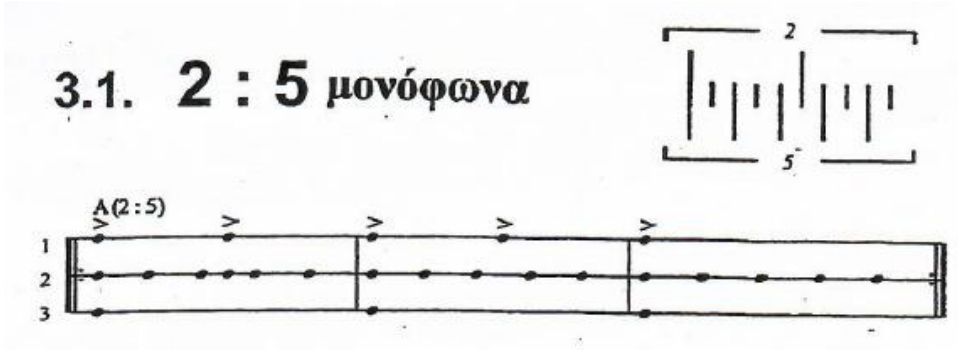

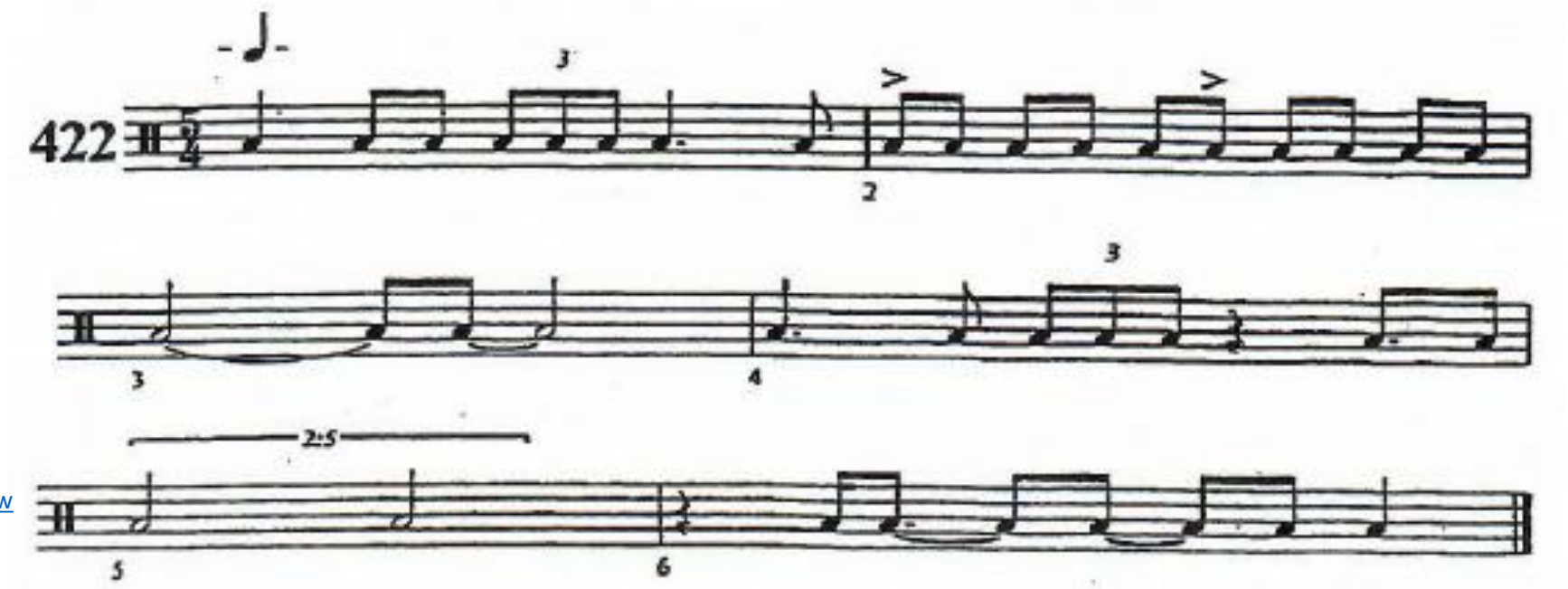

https://www.youtube.com/watch?v=v6Jpsh67Lxw
«Άσπρα μου πουλιά», Ηπειρώτικο Ζαγορίσιο
Κλαρίνο: Γρηγόρης Καψάλης
Τραγούδι: Γιάννης Παπακώστας

Ως το επόμενο μάθημα:

- **Κατασκευή και τραγούδι τρίφωνων και τετράφωνων συγχορδιών με κοινή βάση το λα** (κατά το πρότυπο των σημειώσεων, σελ.16-17, όπου δίνονται τρίφωνες συγχορδίες με κοινή βάση το ρε, και τετράφωνες με κοινή βάση το σι)
- **Τραγούδι, με ανιόντα και κατιόντα αρπίσματα, των αρμονικών διαδοχών** (δ), (ε), (ζ) για τις συγχορδίες αυξημένης 6ης 'ιταλική', 'γερμανική' και 'γαλλική' (βλ. διαφάνεια 4δ, ή Σημειώσεις σελ.23, 3.1)
- **Ακουστική αναγνώριση** βαθμίδας /βαθμίδων που τονικοποιείται/τονικοποιούνται στην αρχή του Νυχτερινού Op.9, Nr.2, του Chopin (δίνεται ηχογραφημένο* - ακούγεται η ίδια φράση x2. Θα δούμε τη λύση στο επόμενο μάθημα).
- **Ακουστική αναγνώριση & καταγραφή της μελωδίας* -** οστινάτο από την *Passacaglia*, op.1 του Webern. (Το ίδιο οστινάτο ακούγεται: αρχή-29'' από τα έγχορδα, και 30''- 59'' από την τρομπέτα). Πρώτη νότα: ρε. Η λύση δίνεται στις Σημειώσεις σελ.7 (μελωδία 8).
- **Ασκήσεις ρυθμικού solfège**: Boettger 152, 422 (Σημειώσεις σελ.44). (Δίνονται ηχογραφημένες*).
- **Ασκήσεις ακουστικής αναγνώρισης & καταγραφής "Compus III" (βλ. Έγγραφα eclass)**: Από το δεύτερο σετ ασκήσεων, 'COMPUS 2', τις ασκήσεις: Α.Διαστήματα, Β.Συγχορδίες, Δ.Ρυθμός**. Δουλέψτε ιδιαίτερα με τις ασκήσεις που βρίσκετε πιο χρήσιμες για τις δικές σας ανάγκες.
- [Επανάληψη οποιουδήποτε άλλου τμήματος του 5ου μαθήματος στο οποίο υπήρξε δυσκολία εκτέλεσης / κατανόησης].

*Για το ηχογραφημένο υλικό τού μαθήματος, πάτε στο Open eClass > Έγγραφα > (ii)Ηχητικά αρχεία μαθημάτων > Ηχητικά αρχεία Άσκ.Ακ.ΙΙΙ - Μάθημα 05ο.zip, ή στο Open eClass > Σύνδεσμοι > Άσκηση Ακοής ΙΙΙ: Ηχητικά αρχεία μαθημάτων

**Για τα ηχητικά αρχεία του Compus πάτε στο Open eClass > Έγγραφα > Ασκήσεις dictee ('Compus') – Ηχητικά αρχεία, ή στο Open eClass > Σύνδεσμοι > Compus 3, ηχητικά αρχεία

♫

Η μεγάλη εαρινή επίθεση (Μάρτιο 1941) είχε καταλήξει σε ήττα μεγάλη κι ανεπανόρθωτη των Ιταλών. Μπροστά στα μάτια του Ντούτσε. Δώδεκα ιταλικές μεραρχίες, με αεροπορία ισχυρή κι εφόδια άφθονα, είχαν ριχτεί σ' έξι ελληνικές μεραρχίες δίχως αεροπλάνα, πεινασμένες, ξεθεωμένες, και δεν τους πήρανε ούτε σπιθαμή γής. Το φαινόμενο ξεφεύγει από τη σφαίρα της λογικής, περνάει στην περιοχή του θαύματος.
(**Άγγελος Τερζάκης**, *Ελληνική Εποποιΐα 1940-1941* [σελ.186]. Αθήνα 1964)

